

Nationalregnskabet's finansielle konti og finansiell databank

Resumé:

Den finansielle databank FINBK er arvegods i ADAM. Som anden arv kan den undertiden være svær at bære, især fordi den er et af de få eksempler på, at modelgruppen konstruerer egne data.

Men nu har nationalregnskabet lavet finansielle konti efter alle ENS95-kunstens regler, og de kan på de fleste punkter erstatte tallene i FINBK.

I dette papir gives en kort præsentation af databanken NRFIN med nr's finansielle konti; forskelle og ligheder med FINBK beskrives kort.

Jao21503.WPD

Nøgleord: Finansielle konti FINBK NRFIN

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

Der er oprettet en AREMOS databank med nationalregnskabets finansielle konti i

G:\DATREV\NRBANKER\FINANS\nrfin.bnk

Databanken indeholder fire grundvariabler vedrørende finansielle fordringer:

<i>W</i>	Status ultimo perioden
<i>T</i>	Transaktioner i perioden (fx handler eller låntagning)
<i>A</i>	Andre mængdemæssige ændringer i perioden (fx tab ved konkurser)
<i>O</i>	Omvurderinger i perioden (fx kursgevinster)

Der gælder som dynamisk identitet, at

$$W = W_{-1} + T + A + O$$

Data er årlige; strømdata foreligger for perioden 1995-2001, mens beholdningsdata foreligger for ultimo 1994-ultimo 2001.

Hver grundvariabel er fordelt dels på typer af finansielle instrumenter ("fordringstyper"), dels på ejende insitutionel sektor. Hvert resultat af denne krydsfordeling er en tidsserie.

Navnekonventionen er

<variabel><fordringstype>_<kreditorsektor>_<debitorsektor>

Fordringstyperne er:

		ENS-nr
-	Finansielle aktiver i alt	AF
g	Monetært guld og særlige trækingsrettigheder (SDR)	
	AF.1	
c	Sedler og mønt samt indskud	AF.2
b	Værdipapirer undtagen aktier	AF.3
l	Lån	AF.4
s	Aktier og andre ejerandelsbeviser	AF.5
r	Forsikringstekniske reserver	AF.6
rh	Hush. nettoformue i livsforsikrings- og pensionskassereserver	AF.61
rs	Præmie- og erstatningsreserver	AF.62
q	Andre forfaldne ikke-betalte mellemværender	AF.7
n	Finansielle aktiver, netto	BF.90

Sektorerne er:

		ENS-nr
_	Den samlede økonomi	S.1
s	Ikke-finansielle selskaber	S.11
i	Finansielle selskaber (S121:S125)	S.12
im	Monetære finansielle institutioner (S121+S122)	S.12122
imc	Centralbanken	S.121
imq	Andre monetære finansielle institutioner	S.122
iq	Andre finansielle formidlere, undt. forsikringselskaber og pensionskasser	S.123
ih	Finansielle hjælpeenheder	S.124
ip	Forsikringselskaber og pensionskasser	S.125
o	Offentlig forvaltning og service (S1311:s1314)	S.13
os	Statslig forvaltning og service	S.1311
ok	Den samlede kommunale forvaltning og service	S.1313
oo	Sociale kasser og fonde	S.1314
h	Husholdninger og NPISH	S.1415
f	Udlandet	S.2

Betegnelsen *z* bruges for et aggregat af alle *andre* sektorer end den, der angives af det andet sektorsuffix. Eksempelvis har nationalbankens beholdning af guld og SDR serienavnet *Wg_imc_z*; husholdningernes lån fra andre sektorer har serienavnet *Wl_z_h*.

Databankens værdier for ultimo2001 er vist i tabel 1 (i let aggregeret form). Tabellen er vist på *konsolideret form*; det vil sige, at et sektors beholdning af en fordringstype på sektoren selv ikke er medtaget. Eksempelvis er husholdningernes långivning til andre husholdninger - med serienavnet *Wl_h_h* - ikke medtaget i tabellen. Hvis tabellen skulle vises på ukonsolideret form skulle denne variabel lægges til på såvel aktiv- som passivside dvs. til beholdningerne *Wl_h_z* og *Wl_z_h*. Dette betyder naturligvis ikke noget for opgørelsen af den finansielle nettoformue, *Wn_h_z* (som er summen af aktiverne minus summen af passiverne).

Sektorfordelte aktiver og passiver

Sektoropdeling				Andre finansielle formidlere, undtagen forsikringsselskaber og pensionskasser										Den samlede kommunale forvaltning og service				Sociale kasser og fonde		Udlandet																							
Husholdninger og non-profit-institutioner rettet mod husholdninger		Ikke-finansielle selskaber (s)		Nationalbanken (imc)		Andre monetære finansielle institutioner (imq)		Andre finansielle formidlere, undtagen forsikringsselskaber og pensionskasser (iq)		Finansielle hjælpeenheder (ih)		Forsikringsselskaber og pensionskasser (ip)		Statslig forvaltning og service (os)		Den samlede kommunale forvaltning og service (ok)		Sociale kasser og fonde (oo)		Udlandet (f)																							
FINANSIELLE INSTRUMENTER																																											
Aktiver		Passiver		Aktiver		Passiver		Aktiver		Passiver		Aktiver		Passiver		Aktiver		Passiver		Aktiver		Passiver																					
Monetært guld og særlige trækningsrettigheder (SDR) (g)																																											
				Wg_imc_z																																							
Sedler og mønt samt indskud (c)		Wc_h_z		Wc_s_z		Wc_imc_z		Wc_z_imc		Wc_imq_z		Wc_z_imq		Wc_iq_z		Wc_z_iq		Wc_ih_z		Wc_z_ih		Wc_ip_z		Wc_os_z		Wc_ok_z		Wc_oo_z		Wc_f_z		Wc_z_f											
Værdipapirer undtagen aktier (b)		Wb_h_z		Wb_z_h		Wb_s_z		Wb_z_s		Wb_imc_z		Wb_z_imc		Wb_imq_z		Wb_z_imq		Wb_iq_z		Wb_z_iq		Wb_ih_z		Wb_z_ih		Wb_ip_z		Wb_z_ip		Wb_os_z		Wb_z_os		Wb_ok_z		Wb_oo_z		Wb_f_z		Wb_z_f			
Lån (l)		Wl_h_z		Wl_z_h		Wl_s_z		Wl_z_s		Wl_imc_z		Wl_imq_z		Wl_z_imq		Wl_iq_z		Wl_z_iq		Wl_ih_z		Wl_z_ih		Wl_ip_z		Wl_z_ip		Wl_os_z		Wl_z_os		Wl_ok_z		Wl_z_ok		Wl_oo_z		Wl_z_oo		Wl_f_z		Wl_z_f	
Aktier og andre ejerandelsbeviser (s)		Ws_h_z		Ws_s_z		Ws_z_s		Ws_z_imc		Ws_imq_z		Ws_z_imq		Ws_iq_z		Ws_z_iq		Ws_ih_z		Ws_z_ih		Ws_ip_z		Ws_z_ip		Ws_os_z		Ws_ok_z		Ws_oo_z		Ws_f_z		Ws_z_f									
Forsikringstekniske reserver (r)		Wr_h_z		Wr_s_z				Wr_imq_z		Wr_iq_z		Wr_ih_z		Wr_ip_z		Wr_z_ip		Wr_os_z										Wr_f_z		Wr_z_f													
Husholdningernes nettoformue i livsforsikrings- og pensionskasser (rh)		Wrh_h_z												Wrh_z_ip														Wrh_f_z															
Præmie- og erstatningsreserver (rs)		Wrs_h_z		Wrs_s_z				Wrs_imq_z		Wrs_iq_z		Wrs_ih_z		Wrs_ip_z		Wrs_z_ip		Wrs_os_z										Wrs_f_z		Wrs_z_f													
Andre forfaldne ikke-betalte mellemværender (q)		Wq_h_z		Wq_z_h		Wq_s_z		Wq_z_s		Wq_imc_z		Wq_z_imc		Wq_imq_z		Wq_z_imq		Wq_iq_z		Wq_z_iq		Wq_ih_z		Wq_z_ih		Wq_ip_z		Wq_z_ip		Wq_os_z		Wq_z_os		Wq_ok_z		Wq_oo_z		Wq_f_z		Wq_z_f			
Finansielle aktiver, netto (n)		Wn_h_z		Wn_s_z		Wn_imc_z		Wn_imq_z		Wn_iq_z		Wn_ih_z		Wn_ip_z		Wn_os_z		Wn_ok_z		Wn_oo_z		Wn_f_z																					

Sektorfordelte aktiver og passiver, ultimo 2001 (mia. kr.)

Sektoropdeling	Husholdninger og non-profit institutioner rettet mod husholdninger (h)				Ikke-finansielle selskaber (s)				Nationalbanken (imc)		Andre monetære finansielle institutioner (imq)		Andre finansielle formidlere, undtagen forsikringselskaber og pensionskasser (iq)		Finansielle hjælpeenheder (ih)		Forsikringselskaber og pensionskasser (ip)		Statslig forvaltning og service (os)		Den samlede kommunale forvaltning og service (ok)		Sociale kasser og fonde (oo)		Udlandet (f)					
	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver	Aktiver	Passiver		
FINANSIELLE INSTRUMENTER																														
Monetært guld og særlige trækingsrettigheder (SDR) (g)							7																							
Sedler og mønt samt indskud (c)	522		219		143	111	255	1.206	22	66	3	0	15		45		8	9	1								504	343		
Værdipapirer undtagen aktier (b)	191	24	106	127	118	114	452	1.305	184	9	7	0	597	1	33	614	15	1	124								842	473		
Lån (l)	0	1.268	0	834	5		2.041	53	108	85	1	2	12	6	61	1	19	50	0						3	318	264			
Aktier og andre ejerandelsbeviser (s)	545		397	885		49	69	232	288	317	0	3	400	160	128		14		134							580	909			
Forsikringstekniske reserver (r)	863		12				0		0	0		2	890	0			0									13	2			
Husholdningernes nettoformue i livsforsikrings- og pensionskasserereserver (rh)	825												829													4				
Præmie- og erstatningsreserver (rs)	38		12				0		0	0		2	61	0		0										9	2			
Andre forfaldne ikke-betalte mellemværender (q)	28	180	268	52	2	1	55	119	8	12	1	1	51	26	61	33	16	46	9							78	108			
Finansielle aktiver, netto (n)	677		-896		2		-43		121		6		-6		-321		-33		265		235									

Forskelle og ligheder i forhold til FINBK

Indholdet af den gamle FINBK er dokumenteret i ADAM-bogen, især i tabel 12.1.

Der er både flere grundvariabler, flere fordringstyper og flere sektorer i NRFIN end i den gamle FINBK.

Grundvariabler

Den gamle FINBK havde de finansielle statusposter opgjort som akkumulerede transaktioner; det vil sige, at FINBK sådan set kun har data for transaktionerne, *T*, samt status i et enkelt benchmark-år. Nye variabler er altså dels de "andre mængdemæssige ændringer", *A*, dels omvurderingerne, *O*. Hertil kommer, at benchmark-formuerne nok er temmelig forskellige i de to databanker.

Fordringstyper

Der er først og fremmest *aktier og ejerandelsbeviser* med i NRFIN, hvilket ikke var tilfældet i FINBK. Det betyder, at hele selskabssektorens formue i princippet er med, for værdien af selskabernes reale aktiver som fx bygningskapital og jord afspejles jo i værdien af aktierne. Man kan dog tvivle på, om den værdiansættelse af aktier mv., der er foretaget i nr. i praksis kan leve op til et højt ambitionsniveau på dette område.

Typen *værdipapirer undtagen aktier og ejerandelsbeviser* er bredere i NRFIN end i FINBK, idet den ud over obligationer indeholder andre papirer som fx pantebreve.

Typen *lån* er sammenlignelig i de to banker, men i FINBK er hver enkelt sektors lån søgt fordelt på modsektor, således at en given sektors indlån er fordelt på kreditorsektorer, lige som dens udlån er fordelt på debitorsektorer. I NRFIN opgøres kun hver sektors samlede ind- og udlån.

Typen *sedler, mønt og indskud* i NRFIN svarer til ikke mindre end tre typer i FINBK, nemlig *sedler, mønt og giro, indskud og valuta*.

Typen *forsikringstekniske reserver* i NRFIN er en særlig type nødvendiggjort af behandlingen af disse reserver i ENS95. Langt det største element er husholdningernes nettoformue i livsforsikrings- og pensionskasser (den formue, som de imputerede renter i ADAM, *Timp* er afkastet af). Men typen indeholder også præmie- og erstatningsreserver, der er et passiv i forsikringssektoren (og udlandet) og som ejes af forsikringstagerne, dvs i princippet af alle andre sektorer.

NRFIN har endnu to fordringstyper, der ikke optræder i FINBK, nemlig *monetært guld og SDR* (der kun indehaves af nationalbanken) og *andre forfaldne, ikke-betalte mellemværender* (der hovedsagelig er skyldige fra husholdninger og udland til selskaber og staten).

Sektorer

FINBKs sektorer kan umiddelbart dannes ved aggregering af NRFINs sektorer. Spørgsmålet er så, hvor mange vi i virkeligheden ønsker at arbejde med.

Et klart fremskridt er opdelingen i NRFIN af den private ikke-finansielle sektor i husholdninger og selskaber.

Også den komplet specificerede livsforsikrings- og pensionskassesektor er en klar gevinst, men vi må huske, at ADAM her i praksis anvender en bredere definition af pensionsformue og pensionsind- og udbetalinger end nr gør.

Spørgsmålet er imidlertid, om sondringen mellem finansielle og ikke-finansielle selskaber, og videreudskillelsen af nationalbanken, er noget der fortsat påkalder sig interesse?

Den samlede formue?

Når nu værdien af selskabernes reale aktiver er med i de finansielle konti må vi faktisk være meget tæt på en total opgørelse af nationalformuen. Det er kun reale aktiver i personligt ejede virksomheder og i husholdningerne i øvrigt, der mangler at være dækket. Og da værdien af boliger, biler etc er let at lave, der det nok i virkeligheden kun *jorden til erhvervsformål*, der egentlig mangler¹. Der må helt overvejende være tale om landbrugsjorden, da næsten al anden erhvervsmæssig virksomhed foregår i selskaber.

Dette kunne vel være en hygge-opgave til de lange vinteraftener....

¹samt kunstværker, immaterielle rettigheder etc